

NOTAT

Forenklet model for tilskud til BPA

Den 26. april 2012

Indledning

Kommunerne har administrative byrder ved sagsbehandling i sager vedr. borgerstyret personlig assistance (BPA). Tilsvarende oplever borgerne, der modtager hjælpen, også problemer med at modtage og administrere hjælpen på grund af det aktuelle regelsæt.

Jnr 09.04.00 P22
Sagsid 000211981

Ref RIL
ril@kl.dk
Dir 3370 3238

KL og Danske Handicaporganisationer har haft en dialog om reglerne vedr. bevilling af BPA. KL foreslår, at reglerne om tildeling af tilskud til BPA ændres på en række punkter, så kommunernes administrative byrder bliver mindre, og borgerne oplever færre problemer med at modtage BPA. I dette notat præsenteres KL's forslag til ændring af reglerne om bevilling af BPA.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

Formålet med KL's forslag er:

- at lette kommunernes administrative byrder ved bevilling af BPA. KL's forslag vil medføre, at kommunerne kan anvende ressourcerne bedre og mere målrettet på at vurdere og sikre, at borgerne får udmålt den hjælp, den enkelte har behov for, frem for at bruge ressourcer på økonomiske beregninger, administration mv.
- at mindske risikoen for, at midler bevilget til BPA anvendes til et andet formål end det tilsigtede, fx på grund af konkurs i en virksomhed, der varetager arbejdsgiveransvaret for en borger.

1/7

KL's forslag og dette notat indeholder følgende elementer

1. Kort gennemgang af eksisterende regelsæt
2. Forslag til en national takstmodel
3. Forslag om bagudrettet udbetaling af tilskud
4. Forslag til regelændringer

1. Regelsættet

Reglerne om bevilling af tilskud til BPA er aktuelt reguleret i servicelovens §§ 95, 96, 96a, 96b, 96c, bekendtgørelsen om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance (bekendtgørelse nr. 1180 af 14/10/2010), vejledningen om borgerstyret personlig assistance (vejledning nr. 9 af 15/02/2011), samt vejledningen om koordinering af respiratorhjælp og borgerstyret personlig assistance (vejledning nr. 105 af 21/12/2011).

I bekendtgørelsen om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance (udmålingsbekendtgørelsen) er det fastlagt, at kommunen skal beregne, lægge budget for og forudbetale et tilskud til borger/arbejdsgiver månedsvis. Tilskuddet skal dække følgende udgifter til BPA:

1. Grundløn til hjælperne
2. Evt. tillæg til hjælperne
3. Evt. bidrag til pension til hjælperne
4. Afledte omkostninger (toiletpapir, arbejdshandsker mv.)
5. Evt. arbejdsgiveromkostninger

Kommunen skal beregne niveauet for udgifterne jf. punkterne 1-3 ud fra lønniveauet for en sammenlignelig faggruppe. I praksis er der tale om, at kommunen vælger en given overenskomst, og fastlægger lønniveauet ud fra denne.

Dertil kommer, at kommunen skal betale en række udgifter efter regning:

6. Løn under sygdom
7. Barns 1. og 2. sygedag
8. Barselsfond
9. Forsikringer
10. Kurser for hjælpere
11. Udgifter relateret til arbejdsmiljø (arbejdsmiljøhjælpemidler og udgifter relateret til gennemførelse af APV)
12. Evt. lønadministration

Borgere, der er berettiget til og modtager BPA kan vælge at indgå aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. I givet fald skal udgifterne nævnt under punkt 1-3, samt 5-12 udbetales direkte til den valgte arbejdsgiver.

2. Takstmodel

KL foreslår, at der indføres en national takstmodel for beregning og bevilling af tilskud til BPA. For KL er det vigtigt, at en takstmodel ikke medfører

nye udgifter og omkostninger udover de omkostninger, der var forudsat ved BPA-reglernes indførelse i 2009.

KL foreslår, at takstmodellen forhandles, udvikles og beregnes af Social- og Integrationsministeriet i samarbejde med KL og med inddragelse af ekspertise fra Danske Handicaporganisationer. Takstmodellen skal gælde for alle kommuner, og kommunerne skal fremadrettet ikke beregne tilskud til BPA i detaljer.

KL foreslår, at takstmodellen indeholder de udgiftselementer, der er nævnt ovenfor under punkt 1-5 og 8-12. Kommunen beregner i forvejen udgifterne til løn mv. ud fra et fast givet udgangspunkt (punkterne 1-3). KL har hidtil ligeledes anbefalet, at kommunen fastlægger et serviceniveau for udgifterne nævnt under punkterne 4-5 og 8-12.

Takstmodellen kan med fordel udarbejdes, så der bliver tale om en model, hvor hovedparten af oplysningerne i princippet kan sættes ind i et fælles regneark eller i en blanket, der kan finde frem til, hvad det er, der skal være den økonomiske udmøntning af den konkrete bevilling til den konkrete borger.

KL foreslår endvidere, at så mange som muligt af de konkrete specifikke udgifter, der skal dækkes i henhold til udmålingsbekendtgørelsen, medtages i takstmodellen. Formålet med dette er, at det skal være så tydeligt som muligt, hvad bevillingen dækker.

Det er herunder væsentligt, at det er tydeligt, hvad tilskuddet til at dække arbejdsgiveromkostninger bevilges til, i de tilfælde, hvor borgeren ønsker at overdrage sit arbejdsgiveransvar til en privat virksomhed eller forening.

Derudover kan der være brug for præcisering af, hvor store beløb der afsættes til udgifter til annoncering efter hjælpere, udgifter til afholdelse af ferie, udgifter til handicaphjælpere, når borgeren indlægges på hospital, udgifter til introduktion af nyansatte, mv.

I forhold til udgifterne til grundløn, tillæg, mv. som i dag er reguleret i udmålingsbekendtgørelsens § 5, stk. 1 og 2, kan det være en god idé, at taksten indeholder beregning på baggrund af en reference-overenskomst, fx den aktuelle overenskomst for uddannet social- og sundhedspersonale mellem FOA og KL (løntrin 11).

Der skal dog være mulighed for at beregne grundløn mv. ud fra et andet niveau, hvis borgeren har behov for personale med særlige kvalifikationer,

mv. KL foreslår derfor, at taksten indeholder mere end ét takstniveau. Dette uddybes nedenfor.

Flere takster

KL foreslår, at takstmodellen indeholder forskellige takstniveauer, som udarbejdes på baggrund af følgende faktorer:

- Hvornår på døgnet og i ugens løb, at borgeren har behov for hjælp
- Borgerens behov for hjælp af personale med særlige kvalifikationer.
- Om borgeren er respirationspatient. Der kan fx udarbejdes en særlig takst for borgere, om er respirationsbrugere

Det er dog væsentligt, at der ikke arbejdes med for mange takstniveauer, og at det bliver enkelt at afgøre, hvornår og hvordan kommunen skal anvende de forskellige niveauer.

Variable udgifter

For udgifterne til løn under sygdom, samt udgifter til barns 1. og 2. sygedag anbefaler KL, at der udarbejdes en løsning, der sikrer, at borgerne får et tilskud, der kan dække de faktiske omkostninger ved hjælperes fravær, at kommunens udgifter relateret til fraværet er styrbare, og at administrationen af tilskuddet kan ske så enkelt og effektivt som muligt.

Det kan ligeledes være relevant at udgifter til kurser til hjælperne (punkt 10) dækkes udenom taksten, da udgifter til kurser ikke nødvendigvis er løbende udgifter, men kan være udgifter, der særskilt er forbundet med opstart af en ordning.

I de tilfælde, hvor borgeren har overdraget sit arbejdsgiveransvar til en nærtstående, privat virksomhed eller forening, kan det være en god idé at indføre, at borgeren skal kontrollere de regninger for løn under sygdom mv. der sendes til kommunen. Formålet med dette er at undgå svindel og at kommunen modtager regninger for udgifter, der ikke er afholdt.

Før og nu situation

I det følgende skema beskrives kommunens arbejdsgange i henhold til det aktuelle regelsæt, og en takstmodel. Der er tale om et forslag, der skal tilpasses og diskuteres.

Aktuelt regelsæt	Takstmodel
Kommunen fastlægger serviceniveau for tilskud til BPA og fortolker eksisterende regelsæt, bl.a. på baggrund af dialog med andre kommuner og rådgivning fra KL	Kommunen anvender takstmodel
Kommunen vurderer borgerens	Kommunen vurderer borgerens

behov for hjælp og udmåler timer til borgeren. Herunder vurderer kommunen, om borgeren har behov for personale med særlige faglige kompetencer	behov for hjælp og udmåler timer til borgeren. Herunder vurderer kommunen, om borgeren har behov for personale med særlige faglige kompetencer
Kommunen opstiller budget for ordningen. Budgettet skal indeholde alle de elementer, der er beskrevet i bekendtgørelsen om udmåling af tilskud til BPA	Kommunen beregner tilskud til BPA på baggrund af den relevante takst
Kommunen beregner tilskud til BPA på baggrund det opstillede budget	
Kommunen udbetaler tilskud til BPA månedsvist forud, til en ekstern arbejdsgiver (fx firma eller forening) hvis borgeren har valgt at overføre sit tilskud dertil	Kommunen udbetaler tilskud til BPA bagudrettet til en ekstern arbejdsgiver (fx firma eller forening), hvis borgeren har valgt at overføre sit tilskud dertil
Kommunen dækker en række udgifter efter regning, jf. bekendtgørelsen om udmåling af tilskud til BPA	Kommunen dækker udgifter til løn under sygdom, barns 1. og 2. sygedag og evt. kurser for hjælperne efter regning
Kommunen/arbejdsgiveren udarbejder regnskab	Kommunen/arbejdsgiveren udarbejder regnskab

Fordele ved en takstmodel

En takstmodel vil medføre, at kommunen ikke længere skal anvende administrative ressourcer på at beregne løn, tillæg, mv., opstille budget, betale udgifter efter regning, osv. Det er KL's opfattelse, at kommunerne i dag oplever en række administrative byrder relateret til beregningen og administrationen af tilskud til BPA.

Der er tillige betydelige fortolkningsproblemer i kommunerne, fordi det er uklart, hvordan kommunen skal fortolke og beregne en række af elementerne i udmålingsbekendtgørelsen. Det gælder fx i forhold til beregning af diverse tillæg, løn under sygdom, samt beregning af tilskuddet til at dække arbejdsgiveromkostningerne.

En takstmodel vil kunne sikre et mere ensartet udmålingsgrundlag på tværs af alle kommuner. En takstmodel vil også medføre, at private virksomheder og foreninger, der udbyder at varetage arbejdsgiveransvaret for BPA-brugere, vil få ensartede og tydelige vilkår at arbejde ud fra.

Det er KL's vurdering, at en takstmodel vil sikre, at kommunens fokus rettes mod borgerens behov for hjælp og kommunens udmåling af timer, og ikke mod beregning af tilskud og administration. Ligeledes vil en takstmodel kunne bidrage til at sikre, at modtagere af BPA oplever større tryghed i forhold til deres bevilling og administrationen af deres ordning.

3. Tilskud til BPA betales bagudrettet

KL foreslår, at tilskud til BPA betales månedsvis bagud. Borgeren eller anden arbejdsgiver vil typisk ikke være forpligtet til at udbetale løn mv. til hjælperne før den sidste hverdag i måneden.

Formålet med forslaget er at undgå, at midler bevilget og udbetalt til BPA går tabt som følge af konkurser i de private virksomheder, der varetager arbejdsgiveransvaret for borgerne.

I løbet af 2011 er to af de virksomheder, som varetog arbejdsgiveransvaret for borgerne, gået konkurs. Det betyder, at en del af de midler, som kommunen har bevilget og forudbetalt til BPA ikke er gået til det tilsigtede formål. Det skyldes, at kommunen skal betale udgifterne til løn mv. månedsvis forud. Lønnen til hjælperne, mv., som er forudbetalt til virksomheden for den aktuelle måned, går således tabt, når virksomheden går konkurs.

Kommunen får i den resterende del af den relevante tidsperiode ekstra omkostninger til at sikre hjælpen til borgerne, fordi kommunen er forpligtet til at løfte denne opgave i henhold til den generelle hjælpeforpligtelse. Kommunen kan i de nævnte tilfælde fx vælge at udbetale et nyt tilskud, således at borgeren kan overtage og ansætte sine/nye hjælpere selv, eller kommunen kan tilbyde borgeren personlig og praktisk hjælp i en periode, indtil en anden løsning er fundet.

En ændring af denne regel forudsættes indført således, at de berørte parter har tid til at indrette sig herpå. Der skal også tages hensyn til, hvor sent tilskuddet kan udbetales, når lønadministrationen varetages af et privat lønadministrationsfirma, privat firma eller forening.

4. Forslag til regelændringer

KL anerkender, at BPA-reglerne kan forenkles på forskellige måder. Nedenfor er oplyst en række forslag til ændringer af regelsættet, som vil kunne være relevante, hvis der indføres en takstmodel.

1. **Kommunens udmåling af timer** (§ 1). Det bør præciseres, at kommunalbestyrelsens udmåling af timer dels skal tage udgangspunkt i formålet med BPA, jf. vejledningen om BPA, punkterne 4 og 5, dels på baggrund af en individuel og helhedsorienteret behovsvurdering med udgangs-

punkt i, hvad den enkelte selv kan klare, jf. vejledningen om BPA, punkt 28.

2. **Takstmodellen.** KL foreslår, at der indføres en række paragraffer, som regulerer, hvordan kommunen skal administrere at udbetale tilskuddet på baggrund af takstmodellen. Disse paragraffer skal erstatte de aktuelle §§ 2-15. **Dækning af omkostninger til løn under sygdom/barns sygdom.** KL foreslår, at der tages særskilt stilling til, hvordan kommunen skal dække udgifter til løn under sygdom og/eller barns første sygedag (§ 5, stk. 4).
3. **Regnskab og efterregulering.** KL foreslår, at de aktuelle §§ 14-15 justeres, så aflæggelse af regnskab følger de generelle regler, som kommunen er forpligtet til at overholde på området. Reglerne vedr. justering/overførsel af timer bør være så enkle og lette at administrere som muligt.
4. **Tilbagebetaling af tilskud.** KL foreslår, at den aktuelle § 16 bevares.
5. **Bagudbetaling af tilskud.** KL foreslår, at den aktuelle § 11, stk.1 ændres, så tilskud udbetales månedsvist bagud. Dette kræver ligeledes en ændring af servicelovens § 96a, stk. 2.